

KOC University Library

3 1093 6250816 7

ADALYA

SUNA-İNAN KIRAÇ AKDENİZ MEDENİYETLERİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ
SUNA & INAN KIRAÇ - RESEARCH INSTITUTE ON MEDITERRANEAN CIVILIZATIONS

DS
51.
A632
A3
v2 1997
C.4

ADALYA

SUNA-İNAN KIRAÇ AKDENİZ MEDENİYETLERİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ YILLIĞI
ANNUAL OF THE SUNA & İNAN KIRAÇ - RESEARCH INSTITUTE ON MEDITERRANEAN CIVILIZATIONS

Bilim Kurulu / Advisory Board

Fahri İŞİK
Sencer ŞAHİN
Havva İŞKAN
Oğuz TEKİN
Burhan VARKIVANÇ

Yayın Yönetim / Editör

Kayhan DÖRTLÜK
Üftade MUŞKARA
Umut SEZGİN

Çeviriler / Translations

Doğan TÜRKER
T.M.P. DUGGAN

Yapım / Production

Zero Ltd. Şti.

Yazışma Adresi / Mailing Address

Kaleiçi Barbaros Mah. Kocatepe Sk. No.25
07100 ANTALYA-TÜRKİYE
akmed@koc.net

ISSN 1301-2746

İçindekiler

Fahri Işık	
<i>Megaron - Özel Bir Yapı Tipinin Kökeni, Gelişimi ve Bir Ege Tapınağına Dönüşümü</i>	1
Melih Arslan	
<i>Yeşilova-Çeltek Side Tetradrakmi Definesi 1995</i>	51
Boris Raev	
<i>New Finds of the Alanian Graves with Import Goods in the Krasnodar Region</i>	71
Burhan Varkıvaç	
<i>Eine Alterbekrönung aus Patara</i>	87
Michael Küpper	
<i>Ländliche Siedlungsstrukturen in Pamphylien am Beispiel Sillyon</i>	97
Mustafa Büyükkolancı	
<i>Termessos N1 Yapısı</i>	117
Nevzat Çevik	
<i>“Yuvarlak Kaya Ostohekleri” Trebenna’da Belgelenen Yeni Bir Mezar Tipi ve Onun Işığında Benzeri Çukurların Yeniden İrdelenmesi</i>	127
Oğuz Tekin	
<i>Elaiussa-Sebaste Sikkeleri</i>	151
Paul Kessener - Susanna Piras	
<i>The Pressure Line of the Aspendos Aqueduct</i>	159
Süleyman Bulut - Fatih Gülşen	
<i>Patara-Bodrum Oda Gömütü</i>	189
Friedmund Hueber	
<i>Arkeolojik Anıtlar Sağlıklarını Nasıl Kaybediyorlar</i>	205
Sema Bilici	
<i>Antalya ve Bodrum Müzeleri’ndeki Chamlevé Dekorlu Bizans Seramikleri</i>	223
Sema Alpaslan	
<i>Demre Aziz Nikolaos Kilisesi’ndeki Trapez Kesitli Levhalar, Levha Üstü ve Levha Kaideleri</i>	235

Meryem Acara - B. Yelda Olcay <i>Bizans Döneminde Aydınlatma Düzeni ve Demre Aziz Nikolaos Kilisesi'nde Kullanılan Aydınlatma Gereçleri</i>	249
Oğuz Tekin - Yaşar Ünlü <i>Mersin Müzesi'ndeki Bir Grup "Leeuwendaalder"</i>	267
Muhammet Güçlü <i>Müstakil Teke (Antalya) Sancağı'nın Kurulması ve İdari Düzenlemeye İlişkin Bir Belge</i>	289

Termessos N1 Yapısı

Mustafa BÜYÜKKOLANCI*

Termessos kent merkezinde, Attalos Stoası'nın güneyinde yer alır (Res. 1). Ön cephesi agoraya (doğuya) dönük olan yapı Korinth düzeninde ve prostylos planlıdır. Genel ölçüleri (apsis hariç) 15,85 x 11.50 m. olan yapının pronaos kısmı tamamen yıkılmıştır, cella duvarları ise 3-4 m. kadar ayakta. İç kısmı tamamen yıkıntılarla doludur. Cellanın arka duvarında 3.35 m. çapında bir apsis vardır. Pronaos 5.00 x 11.50 m. ölçülerinde olup üç basamaklı krepise sahiptir¹.

Pronaosun önünde altı, yanlarında iki sütun bulunur (Res. 2). Yani yanlarda ante pilasterleri şeklinde çok az çıkıntı yapan ante uçlarıyla ön sıradaki sütunlar arasına birer sütun yerleştirilmiştir. Granit benzeri taştan yapılmış olan yivsiz sütunlar, sekiz köşeli alçak postamentler üzerine oturmaktadır (Res. 3-6). Postamentler ile Attik-İon düzenli sütun kaide-leri aynı blok üzerine işlenmiştir (yükseklik 0.55 m.). Söveleri *in situ* olarak kalabilen cella kapısı 2.90 m. genişlikte ve 5.44 m. yüksekliktedir. Çok süslü olan kapı lentosu ve pronaosa ait tüm saçaklık parçaları eksiksiz olarak pronaos içinde ve önünde durmaktadır.

Kapının iki yanındaki kemerli nişler bölge tapınakları içinde üniktir (Res. 2-5). Yapının Korinth düzenli sütun başlıkları parçalar halindedir, ante başlığı ise sağlam durumdadır (yükseklik 10.60 m.). N1 Yapısı'nın architravı dışta iki içte ise üç fascialıdır. İç kısmı düzdür, dışı boncuk ve İon kymationu dizisiyle bezenmiştir (yükseklik 0.54 m.). Yapının 0.38 m. yükseklikteki frizi üzerinde akanthus yapraklarıyla flüt frizinden oluşan oldukça plastik bir bezeme vardır (Res. 6). Dişkesimi, geison ve simadan oluşan kornişin yüksekliği 0.50 m.'dir. Dişkesimi ile geison arasında lesbos kymationu, simada ise açık ve kapalı palmetlerden oluşan bezeme vardır.

Architrav blokları Niemann tarafından detaylı bir şekilde incelenmiş ve ön cephede, ortada Suriye tipi kemerli bir alınlığın varlığı saptanmıştır². Bu kemerin yer aldığı merkezi kısımda sütun aksları arası 2.62 m., diğerlerinde 2.05 m.'dir (Res. 3-4). Tapınak cella duvarları kireçtaşından inşa edilmiştir. Duvarların iç ve dış yüzleri fazla işlenmeden kabaca bırakılmıştır. Pronaos ile naosu ayıran nişli duvar düzgün isodomik örgü tekniğinde örülmüştür.

* Dr. Mustafa Büyükkolancı, Efes Müzesi, Selçuk-İZMİR.

¹ Krepis basamakları bugün görülmemektedir. Ancak, Lanckoronski ekibi sadece pronaos kısmını çevreleyen üç basamaklı krepisin varlığına işaret etmektedir. K.G. Lanckoronski - G. Niemann - E. Petersen, Städte Pamphlyiens und Pisidiens II: Pisidien (1892) 84 vd. Res. 37 vd.

² Lanckoronski, age. 87 vd. Res. 3 vd.

Termessos N1 Yapısı, kentteki prostylos planlı ve podyumsuz tapınlardan biri olarak kabul edilmiştir. Pronaos ve naostan oluşan yapının planı diğerlerinden farklıdır. Plan bakımından en önemli farklılık, cella arka duvarında var olan apsis şeklindeki büyük niştir. Diğer farklılıklarsa, pronaosu çevreleyen sütun sayısı ve duvarda nişlerin varlığıdır.

Apsisli cella planlaması bakımından Anadolu'da en çok bilinen tapınak, Efes Serapis Tapınağı'dır³. Ancak, Serapis Tapınağı'nda N1 yapısında olduğu gibi yarım daire şeklinde değil, dikdörtgen bir niş söz konusudur. Alınlığı normal Suriye alınlıklarından farklıdır. Bunlarda genel olarak ortadaki kemerde architrav, friz ve korniş kesilmeden bütün olarak devam etmektedir⁴. Oysa Termessos N1 yapısında architrav, friz ve korniş ortada kesilerek arada bir boşluk oluşturulmuş ve alınlığın kemeri bu boşluk üzerine bağımsız olarak yerleştirilmiştir. Termessos güney nekropolündeki Mamastis Mezar Anıtı'nda⁵ aynen uygulandığı bilinen bu tip alınlıkların en tanınmış olanı, Efes Hadrian Kapısı'ndadır. H. Thür tarafından araştırılmış olan bu düzenlemenin Geç Hellenistik dönemden itibaren geliştirildiği ve en son örneklerinden birinin Side Batı Nekropolü'ndeki mezar anıtında bulunduğu hatırlanmaktadır⁶.

Yapının yivsiz ve yeckpare sütunları sekiz köşeli postamentli kaideler üzerine oturmaktadır (Res. 4-6). Bu kaidelerin hemen hemen aynısı, N2 Tapınağı'nda karşımıza çıkmaktadır. Korinth düzenli sütun ve ante başlıkları altta iki sıra akanthus yaprağıyla sarılmıştır. Yapraklar oldukça kabarık, omurgalar ve damarlar belirgindir. Köşe volütleri ve pliler yay şeklinde kıvrılarak uzanmaktadır. Yuvarlak abakus çiçeği ve sapı belirgindir. Stilistik olarak benzerlerine Efes Celsus Kütüphanesi üst katı, liman hamamları⁷ ve Bergama Demeter tapınağı'nda rastlıyoruz. Ayrıca, Sagalassos Dionysos Tapınağı pilaster başlığıyla⁸ da yakın benzerliklere sahiptir.

N1 yapısının architravı dışta iki fascialı oluşu bakımından biraz sıra dışıdır (Res. 6). Fascialar arasında lesbos kymationu, taç kısmında İon kymationu ve palmet dizisi vardır. Alttaki ince soffitlerin çevresi boncuk dizisiyle sınırlandırılmıştır; içte örgü bandı bezemesi vardır (Res. 6). Bu bezeme Perge'de çoğunlukla Hadrian dönemine ait yapılarda çok kullanılmıştır⁹.

Friz, altta tek sıra akanthus yapraklarıyla, üstte flüt sırasının kaynaşması sonucu oluşan bir bezemeye sahiptir (Res. 6). Flüt sırası akanthus yapraklarına sanki fon oluşturmaktadır. Taç kısmında yumurta ve boncuk dizisinden oluşan İon kymationu işlenmiştir. Altteki akanthus yaprakları oldukça kabarıktır ve birbirine alt yapraklarıyla bağlanmışlardır. Yapraklar arasında flüt frizinin ayırıcı olukları görülebilmektedir. Flütler oldukça dar işlenmiş-

³ R. Heberdey "XL. Vorläufiger Bericht über die Grabungen in Ephesos 1913", ÖJh 18, 1915, 77 vd.; J. Keil, Führer durch Ephesos (1965) 102 vdd.; G. Wieplinger - G. Wlach, Ephesos. 100 Jahre österreichische Forschungen (1995) 40 vd. Res. 49.

⁴ Bu tip cepheye sahip tapınlardan en tanınmış olanı, Efes Hadrian Tapınağı'dır: Keil, age. 118 vd.

⁵ Lanckoronski, age. 114 Res. 83.

⁶ H. Thür, Das Hadriantor in Ephesos, FIE 11.1 (1989) 79; A.M. Mansel, Side (1978) 297; J. Kramer, "Zu einigen Architekturteilen des Grabtempels westlich von Side", BJB 183, 1983, 145 vd.

⁷ V.M. Strocka, "Zur Datierung der Celsusbibliothek", Xth Int. Cong. of Class. Arch. Ankara 1973 (1978), 895 vdd.

⁸ L. Vandeput, "The Re-use of Hadrianic Architectural Elements in Basilica E1 at Sagalassos", Sagalassos 1 (1993) 94; ay., The Architectural Decoration in Asia Minor. Sagalassos: a Case Study (1997) 208.

⁹ Lanckoronski, age. 87 vd. Lev. 6.; H. Abbasoğlu, Perge Roma Devri Mimarisinde Arşitravların Soffit Bezemeleri (1994).

tir. Taç kısmındaki İon kymationuna ait yumurtalar hafif yuvarlaklaşmış ve buna paralel olarak yumurtaların yan kabukları açılmıştır. Ara yaprakları dil formludur. İki yumurta arasına altta iki disk ve bir elips formlu boncuk gelmektedir. Bu tip frizlere Sagalassos Antoninus Pius Tapınağı ve Temenos Propylonu¹⁰ ile Aşağı Agora kuzeyindeki Nymphaeum'un üst katındaki ante başlıklarında rastlıyoruz¹¹. Hadrian Dönemi sütun başlıklarında da görülen bu bezeme, Efes Hadrian Kapısı duvar başlıklarında, Milas Kapısı ve Gümüşkesen Mezar Anıtı'nda vardır¹². Yaklaşık olarak tümü Hadrian Dönemi'ne veya az sonrasına tarihlenmiş olan bu yapıların frizleri, N1 Tapınağı'nın tarihlenmesine yardımcı olacaktır.

Bezemesiz geison üzerinde yer alan sima açık ve kapalı palmet dizisiyle bezenmiştir (Res. 6). Altta yumurta dizisiyle sınırlandırılmış olan palmetlerin açık olanları yedi yapraklı olup, ortada merkezi dalları, altta kaide gözleri vardır. Kapalı palmetler "S" kıvrımlı yapraklardan oluşmuştur. Bu tip sima bezemelerine Efes Hadrian Tapınağı¹³, Bergama Demeter Tapınağı¹⁴, Antalya Hadrian Kapısı¹⁵ ve Perge Plancia Magna Kapısı'nda¹⁶ rastlamak mümkündür.

Yapının ilginç özelliklerinden olan cella kapısının iki yanındaki nişler, konsol şeklinde profilli bir kaide ve iki yanda bezemeli pilasterlere sahiptir. Derinliği 0.45 m. olan nişlerin yüksekliği 1,50 m.'dir. Niş pilasterlerinin ön yüzünde Lesbos kymationu ile sınırlandırılmış ince uzun panolar ve bu panoların içinde, alttaki bir vazodan çıkarak birbirini saran kıvrım dallar işlenmiştir (Res. 5). Dalların arasında oluşan elips şeklindeki boşluklarda yaprak, üzüm gibi bitkiler vardır¹⁷. Korinth düzenli pilaster başlıkları sütun başlıklarıyla aynı stildedir. Başlıklar tarafından taşınan niş kemeri yekpare ve oldukça süslüdür. Tam bir "Suriye Alınlığı" içindeki kemerleri hatırlatan niş kemerinde biraz sadeleştirilmiş olarak architrav, friz ve korniş işlenmiştir. İç fascialı kemer architravının üzerinde şematik flüt bezemeli friz gelir. Korniş, simadaki ters düz palmetler hariç oldukça sadedir. Anadolu tapınak mimarisinde antelerle cella kapısı arasında nişlere sahip tapınak şimdilik yoktur. Termessos'ta bu nişlerin daha sade olan benzerlerine Aşağı Gymnasion cephesinde rastlanmaktadır¹⁸. Anadolu'da bu tip nişlerin bulunduğu diğer yapı Efes Celsus Kütüphanesi'dir¹⁹. Bunun nişlerinde kemer yoktur. Ancak, yanlardaki pilasterler ve süslemeleri yönünden benzerlikler

¹⁰ Vandeput, age. 78 vdd., 207 Lev. 35/1-2.

¹¹ Vandeput, age. 89 vdd., 211 Lev. 39/4.

¹² Thür, age. 106 vd. dn.166 vd. Res. 167 vd.

¹³ Keil, age. 118 vd.

¹⁴ W. Koenigs - W. Radt, "Ein kaiserzeitlicher Rundbau (Monopteros) in Pergamon", *IstMitt* 29, 1979, Lev. 117/2; C.H. Bohtz, *Das Demeter Heiligtum*, AvP XIII (1981) 46 Res. 12 Lev. 28/2.

¹⁵ G. Moretti, "La porta di Adriano in Adalia", *ASAtene* 6/7, 1923-24, 42 vd. Res. 20.

¹⁶ A.M. Mansel, "Bericht über die Ausgrabungen und Untersuchungen in Pamphylien in den Jahren 1957-1972", *AA* 1975, 49 vd.; Vandeput, age. 85 vd.

¹⁷ Buna benzer bezemeler Perge'de agora ve tiyatroda soffitlerde kullanılmıştır. Abbasoğlu, age. 29. 76 vd. Lev. 26. Ayrıca Termessos mezar anıtlarından birinde lahit üzerindeki (Lanckoronski, age. Res. 78) benzer süslemeler Crema tarafından M.S. 2. yüzyıl ortalarına tarihlenmektedir. M. Lyttelton, *Baroque Architecture in Classical Antiquity* (1974) 260 Lev. 176.

¹⁸ Lanckoronski, age. 104 Res. 67.

¹⁹ Strocka, age. 893 vd.

vardır. Ayrıca İznik'te (Nikaia) "Lefke Kapısı" olarak sonradan adlandırılmış olan kapıda bu nişlerin yakın benzerleri bulunmaktadır²⁰. Bunlar Hadrian Dönemi'ne tarihlenmiş yapılar-
dır.

Termessos N1 yapısı ilk kez Lanckoronski ekibinden Niemann tarafından tüm detayları-
yla incelenmiştir²¹. Daha sonraki araştırmacılar yapıyı çoğunlukla M.S. 2. yüzyılın ikinci
yarısı ve 3. yüzyıla tarihlenmiş ve M. Lyttelton bu tarihi biraz geri çekmiştir²². Bizim yaptığımız mimari bezeme karşılaştırmaları Hadrian veya Erken Antoninus Pius Dönemi'ne işa-
ret etmektedir. Bu nedenle, yapıyı M.S.140-150 yıllarına tarihlemek istiyoruz.

Yapının adı, araştırmacılar tarafından çoğunlukla "Termessos Korinth Tapınağı" olarak
benimsenmiştir. Hangi tanrıya adandığı konusunda bir yazıt veya araştırma yoktur. Ancak
mimari bakımdan cella içinde apsis oluşu ve pronaosta; kapının iki yanındaki nişler bölge
tapınaklarında görülmeyen bir özelliktir. Cella arka duvarında apsis bulunması dolayısıyla
Anadolu'daki yakın benzeri Efes Serapis Tapınağı'dır.

Bu plana sahip daha eski örnekler Labraunda Zeus Tapınağı çevresinde yer alan and-
ronlardır. Bunlar *in antis* planlı ve cella diyebileceğimiz odanın arka duvarlarında dikdört-
gen nişlere sahip yapılardır. Ayrıca cella kapısının iki yanında pencereleri vardır. Yaklaşık
olarak 19.00 x 12.00 m. ölçülerindeki bu yapılar İon düzeninde sütun ve başlıklara sahip
Dor düzenli yapılardır. Andronların mimari yönünden detaylı araştırmaları yapılmış²³, an-
cak fonksiyonları konusu tartışmalıdır. Çoğunlukla kabul edilen görüş bu yapıların halk
meclisi, ihtiyarlar ve gençler heyetine (meclisine) ait toplantı yerleri olduğudur.

Bunların Roma Çağı'na ait benzerleri Pompei'de bulunmuştur. Pompei Forumu'nun gü-
neyinde yer alan üçlü grup halindeki yapılar yaklaşık aynı ölçülerdedir. Tek oda halinde
olup, önlerinde pronaos benzeri kısım yoktur. En belirgin özellikleri üçünün de arka du-
varında yarım daire şeklinde nişleri olmasıdır. Ayrıca üçünün de ön cephesi aynı yöne, fo-
ruma dönüktür. Bunlar yazıtlarla kesin olarak tanımlanmış yapılardır. Ortadaki halk meclisi,
iki yandakiler kentin ihtiyarlar ve gençler meclisine ait yapılardır²⁴.

Agora'ya dönük ön cephesi, cella arka duvarındaki apsisi ve cella kapısı iki yanındaki
nişleri dolayısıyla Termessos N1 Yapısı da olasılıkla andron orjinaline dayanan halk meclisi
binası olabilir. Bu fikrimizi doğu yanındaki *in antis* veya yine *prostylos* planlı yapıya ait
olabilecek yazıt desteklemektedir. Bu yapı da N1 gibi agoraya dönük, ancak ölçüleri bakımından
biraz daha küçüktür (Res. 1). Çevresinde bezemeli parça olmaması nedeniyle şimdiye kadar yapılan araştırmalarda fazla söz edilmemiştir²⁵. Ancak yakın çevresinde ele ge-
çen bir yazıt, bu yapının ve N1 yapısının halk meclisiyle ilgili olduğunu ortaya çıkarmıştır.

²⁰ V. İdil, "Anadolu'da Roma İmparatorluk Devri Zafer Takları", Jale İnan'a Armağan (1989) 355 Res. 7 dn. 26. Anıtsal girişte biri; Vespasian-Titus diğeri; Hadrian Dönemi'nden iki sunu yazıtı vardır. Res. 8 dn. 2.

²¹ Lanckoronski, age. 37, 84 vdd.

²² Kramer, age. 160; Lyttelton, age. 259 vd. dn. 16 vd. Araştırmacı yapıda barok üslup gözlemektedir.

²³ P. Helström - T. Thieme, "The Andronos at Labraunda". Mendelhausmuseet Bulletin 16, 1981, 359 vdd. Andronlar M.Ö. 4. yüzyıla tarihlenmektedir.

²⁴ A. Boethius - J.B. Ward - Perkins, Etruscan and Roman Architecture (1970) 292 Res 112.

²⁵ Lanckoronski, age. 37. Doktora çalışmamızda bu yapıdan şimdiye kadar hiç söz edilmediğini öne sürmüştük. Ancak daha sonra V. Çelgin bu yapıya ait bir yazıt olduğunu söylemiş ve bizi uyarmıştır. Kendisine çok teşekkür ederiz. Ayrıca bu yazıt, bizim yapı için öne sürdüğümüz kütüphane olasılığını da büyük çapta geçersiz kılmıştır.

Heberdey tarafından incelenen yazıtlı kapı lentosunda kentin phylelerinden birinin (Orbletos Phyle'si) adı geçmektedir²⁶. Bu nedenle araştırmacı söz konusu olan küçük yapının bir "phyle evi" olabileceği üzerinde durmaktadır. Biz de aynı fikre katılıyor ve bunun yanındaki N1 (Korinth) Tapınağı olarak adlandırılan yapının da tapınak olmadığını öne sürüyoruz. Bu iki yapıdan birinin ihtiyarlar meclisi diğerinin gençler meclisi binaları olduklarını düşünüyoruz.

---

²⁶ TAM III, 1 (1941) 864.

²⁷ Termessos'ta gençler meclisi ve bu meclisin etkinliği Hellenistik Dönem'de Perdikkas'ın kardeşi Alketas'ın son günleri dolayısıyla bilinmektedir. Lanckoronski, age. 68; S. Mitchell, Hellenismus in Pisidien. *Asia Minor Studien* 6 (1992) 4, 11.

Summary

The Structure N1 in Termessos

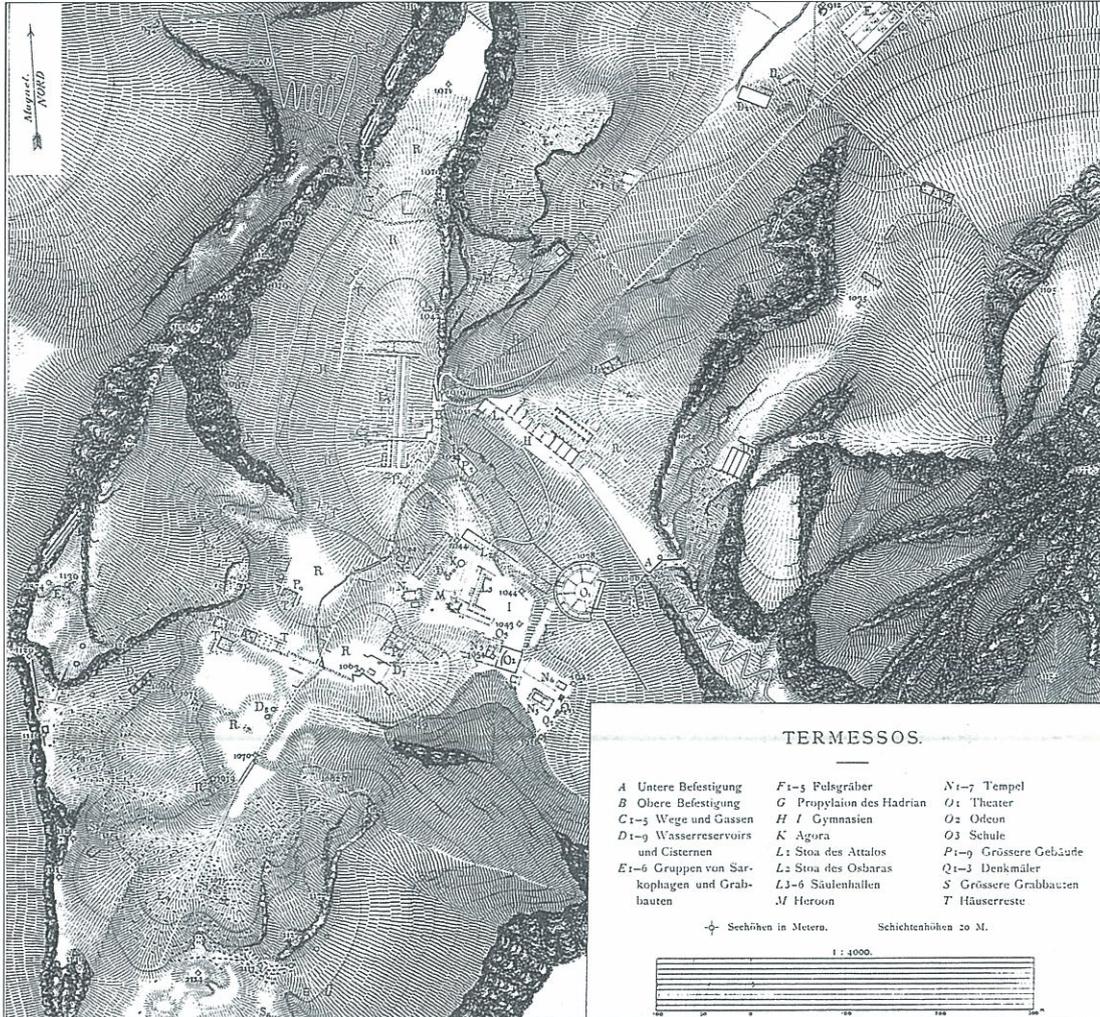
Situated to the south of the stoa of Attalos, the structure N1 faces the Agora (east) and is a prostyle of the Corinthian order. Partially standing, the structure consist of a cella and a pronaos. The pronaos has 6 columns at the front and 2 at the sides. From the remains, it was seen by Niemann that the facade was crowned with a Syrian arched pediment. On the back wall of the pronaos are two niches circular inside but rectangular on the outside. The cella walls are constructed in the regular isodomic technique. The columns of granite-like material are not fluted.

The structure has been identified as one of the prostyle temples without a podium in Termessos. However, the floor plan is different from the others in Termessos because it has a cella with an apse; has more columns surrounding the pronaos; and has niches.

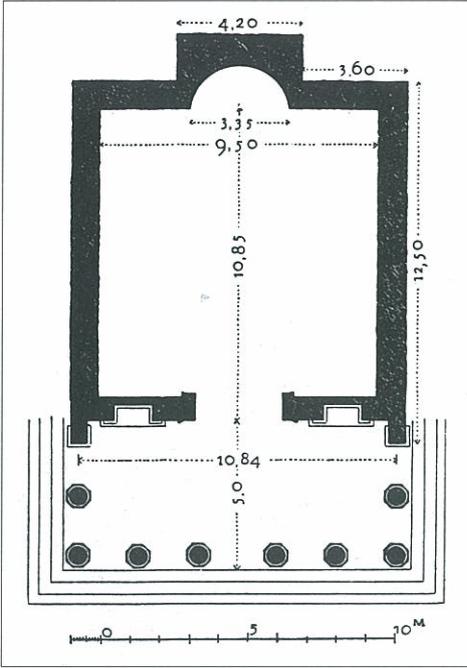
As an example of a cella with an apse, the best known example in Anatolia is the temple of Serapis in Ephesus. Here the apse is rectangular. Syrian arched pediments are seen on the Mamastis tomb in the south necropolis of Termessos, and on Hadrian's gate in Ephesus. But the pediment of structure N1 in Termessos is different from these others because the arch here rests independently on the architrave which has two separate segments. The column bases of N1 are similar to those of N2 in Termessos. The column and antae capitals are of the Corinthian order and are similar to those on the upper floor of The Celcius library and the harbour baths in Ephesus, and at the temple of Demeter in Pergamon. In addition the pilaster capitals of Dionysus at Sagalassos have similarities to those of structure N1. The architrave of N1 may be considered unusual because there are two fasciae on the outside. The decoration between the fasciae is usually seen on structures at Perge dating from Hadrian's reign. The frieze of N1 is similar to capitals of the upper floor of the nymphaeum to the north of the Lower Agora in Sagalassos. This type of decoration is also seen on the column capitals of Hadrian's reign, eg. the antae capitals of Hadrian's gate in Ephesus, the Mylasa gate, and the Gümüşkesen mausoleum. These edifices are all dated to Hadrian's reign or shortly after. The sima decoration of N1 is similar to that which is found on the temple of Hadrian in Ephesus, the temple of Demeter in Pergamon, Hadrian's gate in Antalya, and the gate of Plancia Magna at Perge. The niches on the back wall of the pronaos are never seen in the temple architecture of Anatolia. In Termessos, similar niches can be seen on the façade of the Lower Gymnasion. Another example of this use of niches is to be found at the Celsus library in Ephesus, but in this case the niches are not topped with arches, however these niches are richly decorated as are the niches of N1. In addition, the Lefkandi gate in Nicaea has similar niches. These structures are also dated to Hadrian's reign.

The structure N1 has been dated to the second half of the 2nd / 3rd century A.D. by various scholars. The author's architectural comparisons suggest a date in Hadrian's reign or early in the reign of Antinous Pius and so the author dates the structure to 140-150 A.D.

The structure N1 is usually called the "Termessos Corinthian temple", however, similar floor plans are seen with andros of an earlier date around the Zeus temple in Labaraunda. Roman examples are found to the south of the forum in Pompeii. The *in antis* or *prostyle* structure to east of N1 is said to be "a phyle house" by Heberdey based on an inscription. Thus, the author believes that N1 is not a temple but that these two structures, N1 and N2, are the Council House of the Elders and the Council House of the Youth.

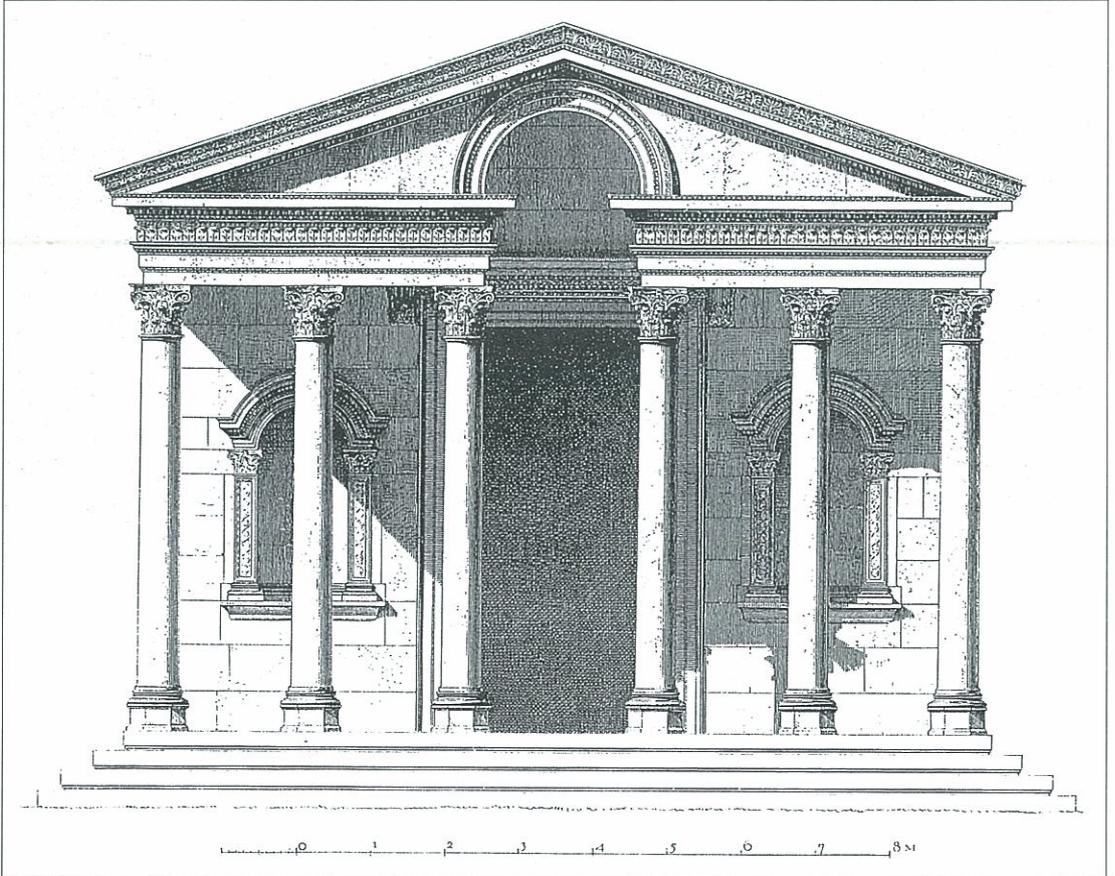

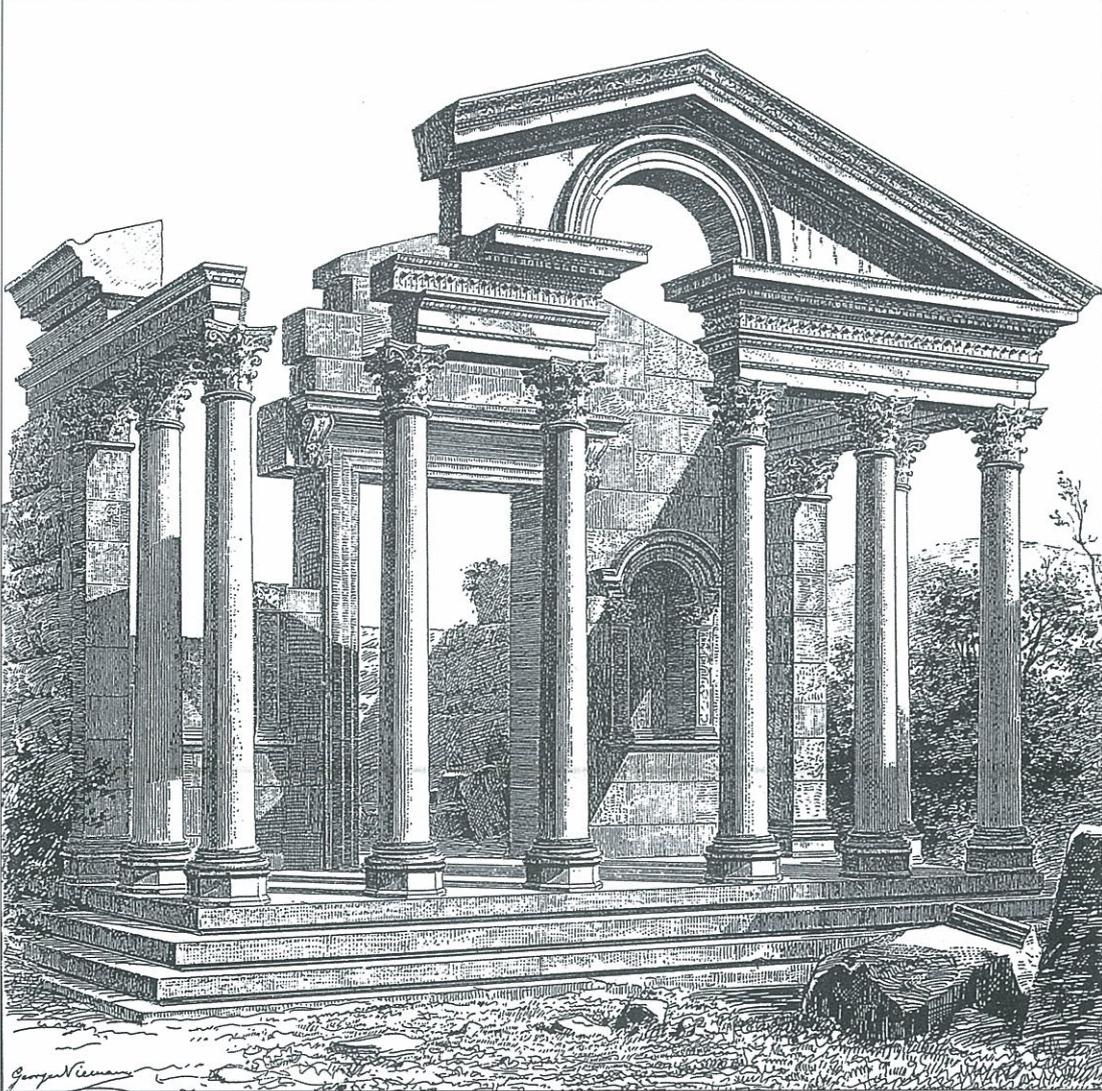
Resim 1 Termessos Plan (Lanckoronki Plan Termessos)

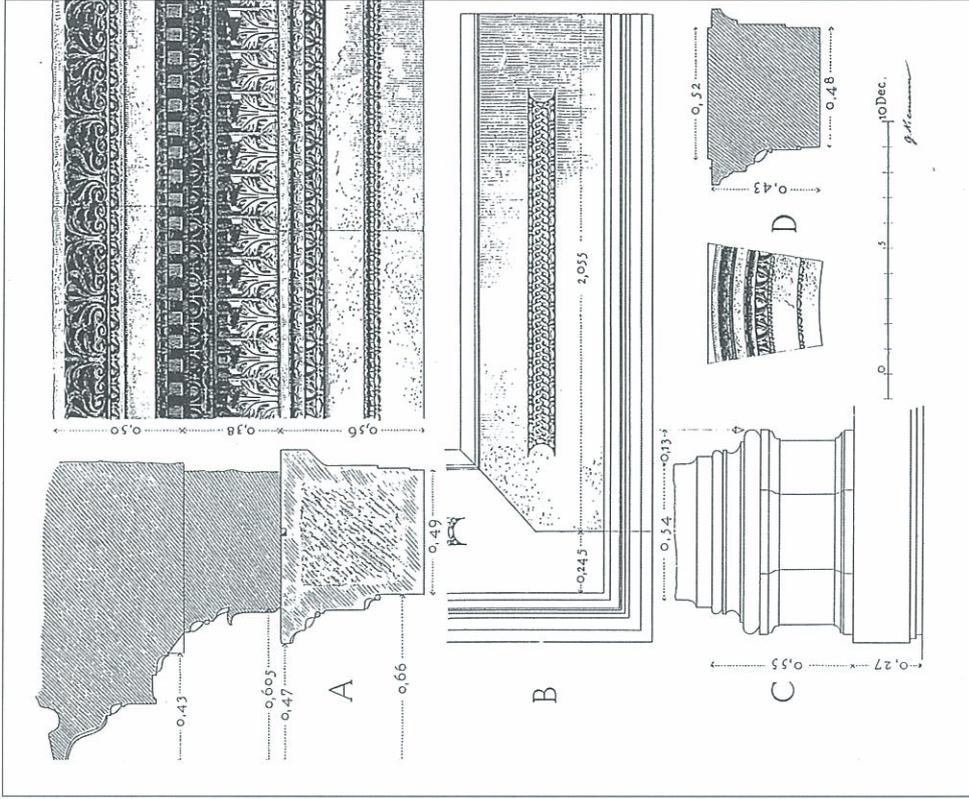
Resim 2
Termessos N1 Yapısı.
Plan (Lanckoronski
Fig. 37)

Resim 3 N1 Yapısı. Rekonstrüksiyon
(Lanckoronski Lev. IV)

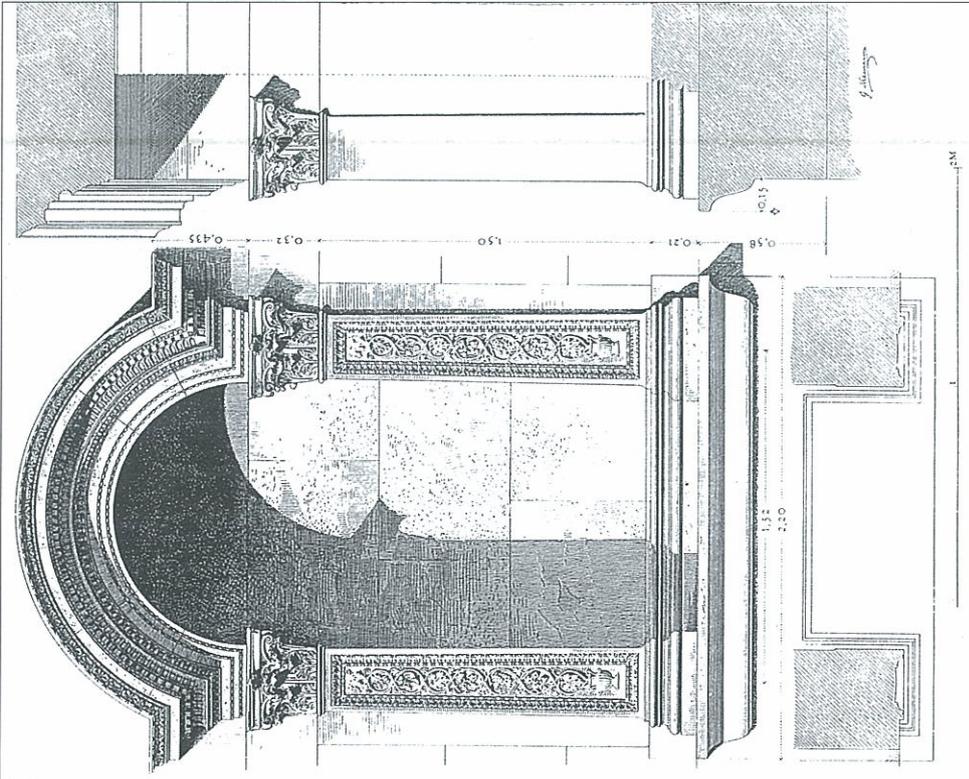

Resim 3 N1 Yapısı. Rekonstrüksiyon (Lanckoronki Lev. IV)

Resim 6 N1 Yapısı. Üst Yapı (Lanckoronski Lev. VI)

Resim 5 N1 Yapısı. Niş. (Lanckoronski Lev. VII)